

Universitätsbibliothek Paderborn

**Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium,
Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum
Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum**

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus XLIV. De Communione Paschali peragenda &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS XLIV.

De Communione Paschali peragenda &c.

Nigronius famulus mercatoris Catholici in Angliam mittitur mercimonii causâ, qui, cùm sibi per terras Hæreticorum transeundum sit, prævideatque se in via non habiturum occasionem communicandi tempore Paschali, prævenit, & ante suum abitum communicat in Ecclesia Parochiali, ratus, sic se jam præcepto Ecclesiæ satisfecisse: Unde licet postea in via opportuna se offerat occasio adhuc intra tempus Paschale communicandi, Communionem tamen omittit, & iter suum prosecuitur, cùmque jam inter Hæreticos versetur, in eorum hospitiis diebus Veneris, & Sabbati carnes comedit, dissimulando se esse Catholicum.

QUÆR. I. An Nigronius prævidens impedimentum futurum, prævenire debuerit, & ante tempus Paschale communicare?

QUÆR. II. An per eam Communionem anticipatam satisficerit præcepto Ecclesiæ, anue oblata in itinere occasione communicandi, Communionem postea repetere deluerit?

QUÆR. III. An per Communionem Sacrilegam satisfiat præcepto Communionis Paschalis?

QUÆR. IV. An, & quomodo Nigronius peccaverit, carnes diebus prohibitis in via comedendo?

248

Ante 1. Q. Resolutionem sciendum, supponendum- que est ex C. omnis utrius- que, de pœnit. & remiss. ac Trident. Sess. 13. can. 9. omnes, & singulos Christi fideles utrius- que sexûs, cùm ad annos discre- tionis pervenerint, teneri singu- lis

M m 3

Iis annis saltem in Paschate S. Eu-
charistiam sumere, quod tempus Pa-
schale quindecim dies comple-
titur, spectato jure communi, &
præcindendo à loci consuetudine,
aut privilegio, qui dies incipiunt
à Dominica Palmarum, duránt-
que usque ad Dominicam in Al-
bis, juxta declarationem Eugenii
IV. teste Navar. Cap. 21, n. 45. Hoc
supposito.

249 Ad i. Q. Non teneri Nigronium
prævenire, affirmant Suarez D. 70.
scđt. 2. Azor tom. 1. l. 7. c. 41. q.
13. Dicast. D. 10. de Euchar. n. 155.
Bonac. Leand. aliquie, quos refert,
& sequitur Diana 3. p. tr. 4. R. 43.
Rationem dant; quia nemo tene-
tur anticipare actum præceptum,
nisi per talem anticipationem ita
satisfaciat præcepto, ut postea li-
ber sit ab obligatione: atqui per
talem actum non liberatur ab obli-
gatione satifaciendi, ut probant,
& patebit ex dicendis, ergo.

Alii è contra cum Fagund. de
præcept. Eccl. præcept. 3. l. 1. c. 6.
Nunnez q. 80. a. 11. absolutè Ni-
gronium obligant ad prævenien-
dum; quia alias differetur Com-
munio ultra annum.

Alii cum Palao tr. 21. pun. 15.
Laym. l. 5. tr. 4. c. 5. Lugo de
Euchar. D. 16. n. 66, Munies. D.
31. Gobat tr. 3. n. 39, distinguunt,
& siquidem intra eum annum jam
semel communicasti, censem, non

dari obligationem præveniendi, &
communicandi ante tempus Pa-
schale, nisi fortè aliás Communio
ultra annum ab ultima Commu-
nione facta differenda esset; quia
eatenus obligari poteras anticipa-
re Communionem, quatenus obli-
garis, ne ultra annum Commu-
nionem differas: atqui esto omiseris
eo tempore Communionem, non ta-
men hæc differtur ultra annum, ut
ponitur, ideoque non teneris an-
ticipare; secùs verò si non com-
municaveras toto anno, nec am-
plius tempus suppetat communici-
andi intra eum annum, quorum
opinio & nobis probabilior, ac ve-
rior videtur; Posito tamen, quod
intra annum non communicave-
ris, melius, ac clarius hæc doctri-
na distingui potest cum citt. Lug.
hunc in modum: vel impedimen-
tum, quod prævides futurum, du-
raturum est toto anno post tem-
pus Paschale, vel non? Si prius
contingat, teneris tunc præveni-
re, perinde ac ille, qui manens in
loco novit, se die festo non pos-
se ultimo sacro interesse, obligatur
unum ex lacris præcedentibus au-
dire, ut præcepto satisfaciat; &
ratio est; quia in eo præcepto de
annua Communione peragenda
duo virtualiter continentur; pri-
mum scilicet, ac præcipuum, ut
singulis annis Communio peraga-
tur, secundum, ut fiat ad minus
seu saltem in Paschate, ut loquitur
Trident. l. c. atqui præveniendo,
& Communionem anticipando,
adim-

adimplere potes primum, ac præcipuum illud præceptum singulis annis communicandi: igitur tenebris prævenire, & præcepto, quod adimplere potes, satisfacere, etiamsi alteri communicandi scilicet in Paschate, satisfacere nequeas, ut ponitur. Si vero impedimentum, quod prævides futurum, non est toto anno duraturum, non obligaris prævenire, hoc ipso, quod postea præcepto adhuc satisfacere possis: Unde

Ad fundamentum Suarezii R. dist. per ejusmodi communionem anticipatam non satisfacit homo obligationi annuae Communionis, seu singulis annis communicandi, n. non satisfacit obligationi Communionis Paschalis, seu communicandi in Paschate, C. non enim obligatur ad anticipandum propter hoc secundum præceptum communicandi in Paschate, sed propter primum, ac præcipuum communicandi singulis annis, posito, quod impedimentum sit toto anno duraturum, ut alibi à nobis dictum est in libello de Confessione, & Communiōne.

250 Ad 2. Q. an ille, qui prævenit ob interveniens impedimentum, sublato postea impedimento, & oblata opportuna occasione communicandi, teneatur rursus Communionem iterare, ut præcepto satisfaciat? Diana p. 3. tr. 4. R. 42. cum Fernand. tr. de

Euchar. p. 8. d. 1. n. 10. Gobat tr. 4. Cas. 3. n. 40. & aliis negativè respondet. Ratio est; quia juxta cap. omnis utriusque sexus citt. licetum est ex consilio proprii Sacerdotis differre Communionem, ut patet ex his verbis: Omnia sua peccata semel in anno confiteatur proprio Sacerdoti, suscipiens reverenter ad missus in Pascha Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de proprii Sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem causam ad tempus duxerit abstinendum: ergo licetum quoque erit ex consilio viri docti eandem anticipare, ac prævenire, ita quidem ut pari modo omnis penitus obligatio extinguitur. Accedit, quod ut ait Gobat n. 40. talis præveniendo fecerit totum id, quod verisimiliter ab illo postulasset Legislator, si fuisset interrogatus.

Nihilominus contrariū, tanquam probabilius, tenendum est cum Suarez l. c. Palao l. c. Lug. citt. D. 16. n. 70. Burghab. Nunn. & aliis, volentibus, eum, qui ob aliquod impedimentum prævenit, sublato postea præter intentionem impedimento, teneri rursus in Paschate Communicare. Ratio colligitur ex dictis; quia per anticipatam illam Communionem satisfactum quidem est præcepto annuae Communionis; non tamen satisfactum est alteri præcepto communicandi tempore Paschali, quod nunc impleri potest; adeoque

que obligaris non vi præcepti singularis annis communicandi, sed vi præcepti Communionis Paschalis quâ talis, quod adhuc restat implendum, & impleri potest. Unde

Ad rationem in contrarium aliatam R. negando paritatem; disparitas est multiplex. 1. Quia illa dilatio Communionis ultra tempus Paschale in ipso jure est concessa, ut patet ex verbis expressis citr. cap. omnis utriusque nihil autem tale concessum, expressumque habetur de anticipatione Communionis. 2. Quia per illam dilationem concessam non omnis obligatio communicandi penitus extinguitur, sed differtur duntaxat *ad tempus*, ut ibi dicitur, ob rationabilem causam. 3. Quia facta dilatione ex rationabili causa non amplius potest fieri satis præcepto Communionis Paschalis, qua talis. At verò potest adhuc satisfieri præcepto illi post factam præventionem, si nempe impedimentum, quod certò putabatur futurum, postea tollatur, & opportuna se offerat occasio satisfaciendi adhuc Paschali Communioni quâ tali, uti ponitur in casu. Nec recurrendum est ad voluntatem præsumptam Legislatoris, cùm ejus mens potest aliunde satis colligi, & licet talis præveniendo fecerit totum id, quod tunc potuit, non tamen id, quod nunc

poteſt, & juxta dicta facere tenetur.

Ad 3. Q. Probabilis à ratione, 251 & Authoritate multorum gravissimorum DD. fuit antehac sententia, docens, satisfieri posse præcepto Communionis Paschalis per Sacrilegam Communionem, non minus, quam satisfit præcepto audiendi Missam per mortaliter peccaminosam ejusdem auditionem,

Verum hujus sententiae probabilitas sublata est hodie ab Innoc. XI. qui anno 1679. 2. Mart. hanc proscriptis propositionem n. 55. Præcepto Communionis annua Satisfit per Sacrilegam Domini manducationem. Et ratio est, uti notat Dominicus Viva; quia præceptum Ecclesiasticum de Communione Paschali est modificatio duntaxat præcepti Divini, instituentis hoc Sacramentum, non solum ut Vaticum, sed etiam ut alimentum, & cibum spiritualem animæ, ut patet ex illis Christi verbis: *Nisi manducaveritis carnem filii hominis, non habebitis vitam in vobis;* præcepto autem Divino non satisfit per Sacrilegam manducationem, quâ venenum, & non alimentum sumitur, juxta illud Apostoli, *prober se ipsum homo &c. qui enim manducat, & bibit indignè, judicium sibi manducat, & bibit.* Ergo neque satisfit præcepto Ecclesiastico, utpote quod est modificativum præ-

præcepti Divini. Imò eti præceptum Communionis Paschalis esset merè Ecclesiasticum, non tamen illi satisficeret per mandationem Sacrilegam juxta citt. cap. omnis utriusque &c. quod præcipit, ut Sacramentum Eucharistiae reverenter suscipiatur ad minus in Paschate: hoc autem non fit per Sacrilegam comeditionem, quæ juxta mentem Ecclesiae non solum physica esse debet, sed moralis physicam includens; moralis autem manducatio est sumptio corporis, & sanguinis Domini per modum cibi, & potū animam nutrientis, & roborantis; non verò per modum veneni eam spiritualiter occidentis.

252 Ad 4. Q. Respondent Sanch. l. 2. c. 4. n. 25. Azor cap. 27. q. 3. & c. 29. q. 7. Martin. Becanus cap. 9. q. 5. dub. 5. Laym. l. 2. tr. 1. cap. 11. Palao D. 1. p. 17. n. 9. Coninck, & alii, non peccare Catholicum, si inter hæreticos die interdicto carnes comedat, ut celet suam Religionem, ne inde periculum vitæ, bonorum, vel aliud grave damnum incurrat. Rationem dant; quia neque peccat contra Ecclesiasticam jejunii legem, utpote quæ in tali necessitate non obligat, neque contra legem Divinam non abnegandi veram fidem, ut alibi dicunt est; quia licet per eum carnum diebus prohibitis aliquo modo distinguantur fideles, & Catho-

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

lici ab infidelibus, & hæreticis, non tamen eis illarum per se est nota, aut professio hæresis: ergo illis cibis utens non potest præsumi negare fidem veram, aut falsam protestari, sed tantum voluisse occultare illam, cum eam manifestare non teneatur: Quare etiam inter Catholicos repe riuntur, qui die interdicto carnes comedunt, vel ob justam causam excusati, vel ob injustam victi, & superati.

Neque obstat, quod hæretici ex tali carnium comeditione colligere possint, aut soleant, talem comedentem esse fidei suæ sectatorem; quia id per accidens fit, & ex gravi causa hanc ipsorum deceptionem permettere haud illicitum est, dummodo absit scandalum, & Religionis contemptus. Unde

Limitant hanc doctrinam citi. AA. cum aliis. 1. Tunc tantum licitum id esse, quando ejusmodi cibos non potest quis aliter respuere sine suspicione, & damno; nam si allegando aliam causam, v. g. Stomachi debilitatem &c. respuere tales cibos possit, debet id facere, eosque cibos respue re.

2. Limitatur, nisi ex tali exemplo sequatur grave scandalum v. g. in Catholicis, ut si videntes,

Nn te

te cibis vetitis uti, existiment, te defecisse à fide &c.

3. Limitant, nisi autoritate publica, aut privata provoceris ad vescendum hujusmodi cibis in contemptum Religionis veræ, ut si quis hæreticorum ad explorandam tuam fidem in hospitio, & eadem mensa die interdicto tibi dicat: Qui Evangelicus est, &

Papæ inimicus, ex hoc carnium ferculo sumat, & comedat.

Ex his patet responsio ad 4. Q. videlicet non peccasse Nigrorum, si in via eos cibos respuere non potuerit absque gravi suo incommodo, & damno. Secùs ab eis abstinentiam fuisse.

CASUS XLV.

De jejunio naturali ad Communionem & Missæ celebrationem requisito.

Blbax, cùm in hospitio in seram usque noctem se detinuit, altero die, cùm manè communicare cogitat, incipit dubitare, an biberit adhuc ante, vel post medium noctis, & an dum os ablueret, modicum aquæ in Stomachum descendenterit, quo tamen dubio contempto Sacræ mensæ accumbit, & communicat.

QUÆR. An qui certò scit, se comedisse, vel bibisse, sed dubitat, an id ante, vel post duodecimam noctis horam acciderit, possit sequenti die licite Communicare, vel celebrare?

QUÆR. II. Et an, qui scit, se post medium noctis fuisse jejunum, sed dubitat, an postea aliquid de cibo, vel poru deglutiverit, & in Stomachum descendenterit?

QUÆR. III. An, qui ad primum horæ duodecimæ pulsum non statim cessat à potatione, vel comestione, sed expectat, donec omnes ieihi absolvantur, possit licetè die sequenti communicare?

Ad